

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

2025-2026

Sammanfattning

Dalbackens friskola ska utforma sin verksamhet så att den främjar goda relationer och ett gott klimat.

All personal har ansvar att verka för detta.

När det kommer till skolans kännedom att någon/några blivit utsatta för diskriminering/kränkande behandling ska skolan skyndsamt utreda och förhindra fortsatt diskriminering/kränkande behandling.

Mikael Lindberg
rektor@dalbacken.se

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår: 2025/2026

Grunduppgifter

Ansvariga för planen

Ansvarig är rektor, Mikael Lindberg

Vår vision

Dalbackens friskola ska utforma sin verksamhet så att den främjar goda relationer och ett gott klimat. Rasism, främlingsfientlighet eller diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder ska motverkas. Skolan ska präglas av en öppen attityd, respekt för människors olikheter och lika värde. En trygg och utvecklande miljö ska erbjudas alla. All personal har ansvar att verka för detta, följa de lagar och förordningar som reglerar individens skydd och rättigheter inom skolan. När det kommer till skolans kännedom att någon/ra blivit utsatta för diskriminering/kränkande behandling ska skolan skyndsamt utreda och förhindra fortsatt diskriminering/kränkande behandling.

Planen gäller läsår

2025/2026 från 2025-08-20 till 2026-08-17

Elevernas delaktighet

I samband med skolstarten får alla elever arbeta med och ta del av skolans ordningsregler och utifrån dem i samarbete med sin mentor ta fram egna regler som ska gälla i klassen och hur eleverna ska vara mot varandra.

Vid starten av läsåret blir varje klass på Dalbackens friskola informerade av representanter från Trygghetsteamet om vad det innebär att kränka någon annan. Eleverna får också i mötet med Trygghetsteamet lära sig vad begreppet diskriminering betyder och i åk 4-6 så undervisar Trygghetsteamet mer specifikt om diskrimineringsgrunderna under läsåret. Denna information är anpassad efter varje elevgrupps mognadsnivå. Eleverna får också ta fram egna förslag på hur det fortsatta likabehandlingsarbetet samt hur det fortsatta förebyggande arbetet mot kränkningar och diskriminering kan se ut på Dalbackens friskola.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid skolstarten informeras alla föräldrar på föräldramötet om skolans arbete mot alla former av kränkande behandling och diskriminering.

Rektor informerar även vid Forum för samråd, där föräldrarepresentanter för varje årskurs medverkar.

Vid uppkomna kränkingsärenden kontaktas vårdnadshavaren. Skolan kontaktar vårdnadshavare och elev för samtal kring den uppkomna händelsen samt delger vad skolan kommer att göra i det aktuella ärendet. Det är mentorernas ansvar att ha regelbunden kontakt med hemmet.

Personalens delaktighet

Arbetslagen arbetar med verksamhetens likabehandlingsplan som innehåller främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Detta görs regelbundet vid arbetsplatsträffar (APT).

Arbetslagen har tillsammans med elevhälsan dokumenterat vilka främjande och förebyggande projekt som verksamheten ska satsa på i årets plan. Tillsammans med skolans övriga kvalitetsarbete har föregående årsplan utvärderats och personalen har haft möjlighet att lyfta synpunkter på hur vi kan förbättra vårt arbete för information och utbildning av elever.

Den enskilda personalen har ett viktigt ansvar i att ingripa och rapportera vid kränkningar och diskriminering. Den enskilda personalen ska också i sitt handlande uppträda respektfullt gentemot eleven och har ett ansvar i hur vi pratar om och till elever på Dalbacken.

Vid uppkomna ärenden spelar mentor och elevhälsan en viktig roll och är delaktig i samtal med elever och vårdnadshavare.

Förankring av planen

För att göra planen känd och förankrad på skolan informeras alla om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta görs genom att mentor tillsammans med skolans elevhälsa planerar en lektion med information om planen och tillhörande värderingsövningar. Lektionens syfte är att samtala tillsammans om de olika definitionerna av begreppen diskriminering, mobbning, trakasserier och kränkning. Tillsammans med mentorer tar också varje klass fram egna ordningsregler utifrån den gemensamma kärna av ordningsregler som finns på skolan.

En annan viktig del i skolans arbete är att förankra planen och skapa en grundläggande vi-känsla i klassen och mellan årskurserna. Detta görs kontinuerligt genom olika aktiviteter med syfte att skapa goda relationer, ett gott arbetsklimat med respekt och förståelse för varandra samt fortsätta att arbeta

aktivt för en "Dalbacken-anda".

Vårdnadshavare kan läsa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling på skolans hemsida och får i samband med föräldramöten information om hur vi på vår skola arbetar med likabehandling. Rektor informerar huvudmannen om planen som därefter godkänner den.

Utvärdering

Beskrivning av hur fjolårets plan har utvärderats

Varje läsår utvärderas planen av skolans arbetslag, elevhälsan, elever, huvudman och rektor. Detta sker genom gruppsamtal och enkäter. Resultatet av utvärderingen tas upp under lärarnas A-dagar vid läsårets slut, där tas beslut om revidering av planen.

Vårdnadshavare görs delaktiga genom att även de får svara på en enkät som behandlar trygghet, trivsel och studiero.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Fjolårets plan blev aldrig riktigt implementerad i verksamheten, detta för att vi inte systematiskt har arbetat med insatserna som angivits. Vissa insatser har genomförts och vi har konstaterat att vi behöver göra ett bättre "inför"-arbete innan vi kan genomföra en aktivitet med eleverna där vi fokuserar på hur vi främjar trygghet och trivsel. Vi har också dragit slutsatsen att vi har en bra modell och arbetsgång vad gäller kränkningar och diskriminering, vad vi ska göra när detta sker och hur vi ska rapportera detta. Det vi kan fortsätta utveckla är hur vi följer upp och analyserar i efterhand så att vi kan konstatera att kränkningarna har upphört. Främst hur vi dokumenterar detta.

Årets plan ska utvärderas senast

2026-06-21

Beskrivning av hur årets plan ska utvärderas

Årets plan ska utvärderas genom att analysera enkätsvar och vad som kommit fram i gruppsamtalen samt uppföljning med arbetslag och elevhälsa under ledning av rektor.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Ansvarig är Mikael Lindberg, rektor

Främjande insatser

Den mentala tallriksmodellen

Om man ska kunna motverka kränkningar och diskriminering så behöver vi börja med oss själva. Vi kommer därför att tillsammans med elever, elevhälsan, vårdnadshavare och personal lära oss vad den mentala tallriksmodellen betyder för oss och hur vi tillsammans kan möjliggöra ett mentalt välbefinnande.

Personal genomför fortbildning med kurator och skolpsykolog

Områden som berörs av insatsen: Allas lika värde, svåra samtal, relationellt förhållningssätt, likvärdighet, gemensamt förhållningssätt.

Mål

På Dalbacken ska personalen börja utveckla ett likvärdigt förhållningssätt kring hur vi tar oss an svåra samtal och utmanande situationer. Elevens bästa är alltid i centrum.

Insats

Kurator och skolpsykolog har en fortbildningsdag med personalen där nämnda ämnen berörs och bearbetas.

Datum då det ska vara klart: juni 2026

Elevhälsan informerar om likabehandling för samtliga klasser

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

Mål

Alla elever ska veta om vad som står i planen mot diskriminering och kränkande behandling och hur eleverna tillsammans kan främja likabehandling och motverka kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Insats

Elevhälsan informerar alla elever om vikten av närvaro, sömn och god studieteknik och gör värderingsövningar tillsammans med klasserna. Lektionerna följs upp efter ett par veckor med en fördjupad lektion om plan mot diskriminering och kränkande behandling utifrån klassernas resultat på de olika värderingsövningar.

Ansvarig: Elevhälsan och Trygghetsteamet tillsammans med mentorer.

Datum när det ska vara klart: läsåret 25/26

Fadderklasser eller fadderläsning

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Alla på skolan ska känna sig trygga och kunna arbeta med alla vilket främjar ett positivt klassrumsklimat och ett välmående.

Insats

För att alla elever på skolan ska kunna känna sig trygga med alla samt att främja att de yngre lär känna de äldre så har vi fadderklasser, vilket innebär att 2 klasser på Dalbacken genomför olika aktiviteter med varandra. Detta sker minst 3 ggr/termin.

Ansvarig: Mentor

Samarbetsövningar

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Målet är att skapa samhörighet i klassen och en positiv gruppkänsla. Målet är också att skapa trygghet och arbeta förebyggande för att elever inte blir ofrivilligt ensamma.

Insats

Under läsåret genomförs olika samarbetsövningar i klasserna och mellan årskurserna som går ut på att lösa uppgifter gemensamt för att visa att alla personer behövs.

Ansvarig: Mentor och elever åk 6

Datum när det ska vara klart: juni 2026

Vandring Korpträsket åk 4-6

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Målet är att främja samvaro och att lära sig mer om friluftsliv.

Insats

Varje hösttermin vandrar årskurs 4-6 till Korpträsket för att under dagen samarbeta, äta mat ute och umgås.

Ansvarig: Mentor årskurs 4-6 och fritidspedagoger

Datum när det ska vara klart: juni 2026

Ordningsregler i klasserna för alla årskurser

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Målet är att få elever mer delaktiga i arbetet med ordningsregler.

Insats

Utifrån skolans grundläggande ordningsregler ska alla klasser arbeta med och förstå skolans ordningsregler. Klasserna kan även lägga till egna regler som berör den egna klassen. Dokumentet ska

hållas levande genom att reglerna följs upp och utvärderas (enligt kalendariet) kontinuerligt under året. Reglerna skrivs ut och sitter uppsatta i alla klassrum.

Ansvarig: Alla mentorer, elevhälsan och rektor.

Datum när det ska vara klart: juni 2026

Hälsa och friluftsliv: skoljogg vasalopp, Lindbäcksstadion

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Att eleverna ska förstå vikten av hälsosamma livsval. Eleverna kommer att få möjlighet att få prova på utmaningar som skoljogg, lilla Vasalopp och aktivitet på lindbäcksstadion. Genom aktiviteterna så är målsättningar att elevernas ges ökad självkänsla men också att en samhörighet stärks på skolan.

Insats

Att tillsammans med elevhälsa och arbetslag belysa frågor om kost, sömn och motion samt andra dimensioner av hälsa tas upp såsom jämställdhet och hur vårt liv på sociala medier påverkar vår hälsa.

Ansvarig: samtliga pedagoger på skolan med stöd av elevhälsan.

Datum när det ska vara klart: juni 2026

6-ornas dag

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Målet är att alla ska känna trygghet och tillhörighet på skolan.

Insats

Ansvarig: Elever åk 6 och mentorer.

Datum när det ska vara klart: juni 2026

Överskolning mellan stadier och till förskoleklass

Områden som berörs av insatsen: Trygghet

Mål

Att börja i en ny skola eller på ett nytt stadie kan skapa otrygghet och kännas skrämmande. Därför vill vi på Dalbacken skapa trygga övergångar mellan stadier och till förskoleklass, detta sker genom att vi är tydliga gentemot elever, vårdnadshavare och inom personalgruppen om hur vi genomför överskolningarna.

Insats

Mot förskoleklass: 1. Februari: föräldramöte ett, där informeras vårdnadshavare som har tänkt att välja

Dalbackens friskola om skolan, dess arbetssätt, värdegrund, personal m.m. April: Besök 1: barnen som kommer att börja på kommande läsår bjuds in på en första träff med mentor på skolan. Maj: Besök 2: Barnen som ska börja på Dalbackens friskola bjuds in på en andra träff, den här gången så stannar man lite längre och går på en utflykt samt äter lunch. Maj: Föräldramöte 2: Vårdnadshavare till de barn som ska börja kommande läsår i förskoleklass bjuds in på ett andra föräldramöte, där man informeras om kommande läsår mer specifikt.

Ansvarig: Blivande mentor och rektor

Datum när det ska vara klart: juni 2026

Jämställdhet och genus åk 4-6

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

Mål

Att alla ska få förståelse för vilka förväntningar och signaler som samhället sänder till både män och kvinnor. Synliggöra dessa dolda signaler och göra eleverna uppmärksamma på dem.

Insats

Diskussionsövningar i klassen, värderingsövningar, se på olika filmer och reklam.

Ansvarig: Undervisande lärare i samhällskunskap.

Datum när det ska vara klart: Återkommer varje läsår i ämnet samhällskunskap

Etik och Moral

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

Mål

Målet är att eleverna ska förstå att vi alla har en egen vägvisare i vad vi tycker är rätt och fel. Målet är också att eleverna ska lära sig respektera att människor kan ha olika åsikter.

Insats

Eleverna får debattera om olika etiska dilemman. De får sätta sig in i olika dilemman beroende på ålder. Åk 4-6 undervisar och gör övningar med åk F-3 kring etiska dilemman.

Ansvarig: undervisande lärare i religionskunskap eller mentor.

Datum när det ska vara klart: återkommer varje läsår i ämnet religion.

Arbete med ökad studiero på Dalbacken

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Målet är att alla ska ha en lugn arbetsmiljö i skolan och att alla elever ska få stöd utifrån sina behov.

Insats

Under kommande läsår ska arbetet fortsätta genom att alla arbetslag ska arbeta med tillgänglig lärmiljö, utifrån pedagogisk, social och fysisk lärmiljö. Skolan har beslutat att följa en gemensam struktur på lektioner och ska fortsätta arbetet genom att ta fram och börja använda en gemensam lektionsstruktur.

Det råder också en samsyn i hur man påbörjar och avslutar skoldagen och lektioner. Rektor styr arbetet kring strukturer.

En del elever upplever en bristande studiero, vilket kan orsaka frånvaro och svårigheter att uppfylla kunskapskraven. Genom att göra miljön mer tillgänglig kan fler elever delta och tillgodogöra sig undervisningen.

Ansvarig: Rektor, Mikael Lindberg

Datum när det ska vara klart: våren 2026

Grupperingar och normer

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

Målet är att få en överblick över vilka normer och vilka grupperingar som är mest framträdande på Dalbacken.

Åtgärd

Trygghetsteamet, med stöd av elevhälsan, ska genomföra en lektion kring ämnet norm och normkritiskt tänkande. Lektionen innehåller informativa filmer och tankevändande värderingsövningar. Varje mentor genomför ett sociogram som presenteras till rektor och specialpedagog i samband med mitterminskonferensen som sker varje termin.

Motivera åtgärd

Även om Dalbacken är en skola av det mindre formatet så förekommer grupperingar och utanförskap, vi vill få syn på dessa för att dels kunna arbeta förebyggande, dels kunna arbeta med att under vardagen skapa en skolmiljö där alla känner sig inkluderade.

Datum när det ska vara klart: juni- 2026

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Elevhälsan har genom arbetet med enhetens elevhälsoplan arbetat med att kartlägga hälsofrämjande, hälsoförebyggande och åtgärdande insatser som elevhälsan har arbetat med under året. Elevhälsan har gemensamt analyserat dessa insatser på skolnivå, gruppnivå och individnivå och har på så vis fått en bra bild av hur arbetet kan utvecklas för att bli mer främjande och ske mer i samarbete med arbetslagen.

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har involverats i kartläggningen genom samtal med lärare under lektioner. Utöver nämnd enkätundersökning samtalar mentor med elever på utvecklingssamtal kring elevens trivsel, trygghet och mående. Eleverna har deltagit i klassvisa diskussioner kring skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling under ledning av enhetens elevhälsa.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Pedagoger, resurspedagoger, huvudman och elevhälsa har tillsammans analyserat resultaten av enkäterna på arbetslagsledarmöten och elevhälsomöten under maj månad 2025. Personalen har tagit del av svaren på elevenkäterna på arbetsplatsträffar och har arbetat med enkätsvaren i tvärgrupper under de första arbetsdagarna i augusti i samband med arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Utifrån kartläggningen av elevhälsans arbete samt utifrån analyser av elevernas enkätsvar har mentorer, pedagoger och elevhälsa planerat främjande och förebyggande åtgärder.

Resultat

Här beskrivs resultatet av kartläggningen varje läsår:

Analys

Skolenhetens prioriterade mål under läsåret 2025/2026

Enheten har utifrån det systematiska kvalitetsarbetet beslutat om olika fokusområden inför läsåret 2025/2026. Inom dessa områden vill vi på Dalbackens friskola utvecklas. Förhoppningen är att en utveckling inom dessa områden även gynnar likabehandling och förhindrar förekomst av kränkande behandling.

Vision

Dalbackens vision är något som vi alla strävar mot varje dag. Det är viktigt att alla som verkar inom Dalbacken känner till den och dess innebörd.

- alla trivs och känner **trygghet**
- arbetsmiljön och arbetsklimatet
är **positivt**
- alla känner att de kan **påverka**
- alla känner **arbetsglädje** och
utvecklingsmöjligheter
- alla känner att de är **sedda**
- alla får **stimulans** efter sina
förutsättningar

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Dalbackens friskola, situationsanpassar vi åtgärder utifrån uppkommen situation. För att finna lämpliga åtgärder kartläggs varje situation. Vi utreder även uppkomna händelser utanför skoltid, som vi bedömer kan påverka elevernas skolgång förutsatt att inblandade elever har koppling till skolan.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Skolans personal ska kontinuerligt fortbildas i frågor som rör kränkande behandling. All personal involveras i arbetet mot diskriminering genom att ha klara och kända gränser och rutiner. All personal är tydlig med att diskriminering och kränkningar inte accepteras. Personalen tar genast upp och bearbetar händelser/konflikter enligt nedanstående rutiner. Vi har en åtgärdsstrappa som stöd för att underlätta vilken ordning arbetsgången går vad gäller kränkningar och trakasserier.

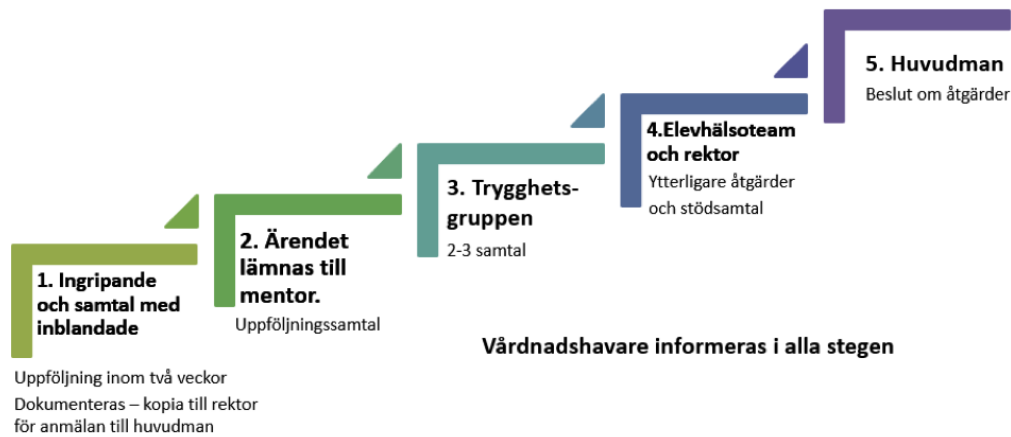
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Mentor, kurator, skolsköterska, specialpedagog, handledare och rektor samt personal i Trygghetsgruppen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Den som får kännedom om att en elev utsatts för diskriminering/kränkande behandling, ska snarast kontakta mentor, rektor, någon ur elevhälsan eller annan lämplig vuxenpersonal på skolan. Rektor eller den som utses kallar berörda parter, så att en utredning av händelsen kan komma till stånd. Utredningen ska innehålla:

1. Vad har hänt?
2. Hur har kränkningen kommit till uttryck?
3. Vilka är inblandade?
4. Var sker kränkningarna?
5. När sker kränkningarna?
6. Hur kan vi få ett bredare perspektiv? Vem/vilka fler bör vi tala med?
7. Vad är kränkningen uttryck för? Vilka kan de bakomliggande faktorerna vara?
8. Uppföljning av ärende
9. Utvärdering

Trappan för allas välmående

För att tydliggöra ärendegången så används en åtgärdstrappa, precis som skollagen avser så är all personal skyldiga att ingripa vid kränkningar och/eller diskriminering.

Alla ingripanden och samtal gällande kränkningar och/eller diskriminering ska dokumenteras och dokumentationen ska överlämnas till rektor, rektor vidarebefordrar dokumentationen till huvudmannen.

Rektor har det övergripande ansvaret över att åtgärdstrappan följs och efterlevs.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om en elev kränks av personal på skolan är det skolchef/huvudman som är ansvarig för att utreda händelsen.

Rutiner för uppföljning

Efter utsatt tid skall rektor eller den av rektor utsedda personal följa upp vad som har hänt sedan skolan fick kännedom och utredning inletts samt följa upp de åtgärder som vidtagits i det aktuella ärendet.

Rutiner för dokumentation

Alla dokument sparas och följs upp efter tidigare angiven arbetsgång.

Ansvarsförhållande

Om ärendet gäller elev - personal ansvarar skolchef, i övriga fall skolans rektor Mikael Lindberg.